A°. 1857. N°. 227.

DONDERDAG 24 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Prijs van dit Blad is per vierendeel jaars:
Voor de Stad . . . . f 4.50
Franko per post . . . . - 5.—
Bijvoegsels, als ook de Verslagen der zittingen van de Provinciale Staten en van den Raad van Utrecht, worden den geabonneerden *gratis* toegezonden.

VERMINDERDE PRIJZEN der ADVERTENTIEN.

1°. Bekendmakingen van Geboorten, Huwelijken, Sterfgevallen, Dankbetuigingen, even als alle andere gewone advertentiën van Verkoopingen, Verhuringen, Verpachtingen, enz. van 1—5 regels f 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,20

2°. Programma's van geleerde en andere genootschappen of kommissiën, oproepingen, of aanbevelingen tot liefdadigheid, of lijsten van ontvangene giften 1—10 regels . . . . . . f 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,05

Zegelregten en Briefporten worden afzonderlijk berekend, even als een Exemplaar der Courant, hetwelk den inzender eener Advertentie bij elke eerste plaatsing bekomt, zoo hij de ontvangst daarvan niet vooraf afzegt.

UTRECHT 24 September.

De *Indépendance* schrijft heden in zijn overzigt: "Brieven uit Singapore en Java, te Hamburg ontvangen, spreken *van eene algemeene agitatie, die onder de inboorlingen heerscht. De Europeanen, in die streken verspreid, zijn steeds zoo veel mogelijk op hunne hoede, en wachten, naar luid dier brieven, elken dag een algemeenen opstand.*"

Wij nemen deze zoo ondoordacht daar neder geschreven regels over, niet, omdat wij er geloof aan hechten, gelijk ze daar staan, niet, om angst bij onze lezers te verwekken, die voorloopig voorbarig zou wezen, — maar om er aandachtig op te maken, opdat men voorzigtig zij. Een bijzonder schrijven uit Batavia per laatste mail door ons ontvangen en in ons blad medegedeeld, gaf reeds te kennen, dat men bij ons in Indië meer dan alleen gewone belangstelling openbaarde in wat in Hindostan gebeurde. Moge de Regering hier vooral hare taak ten volle begrijpen, en mogen de noodige maatregelen worden genomen, om op alles voorbereid te wezen. In de tegenwoordige omstandigheden ware het eer te vergeven, dat de Staat eenige opofferingen zich getroostte, die welligt niet zoo dadelijk noodig schijnen, dan later het verwijt te hebben, door het *never mind*, dat den Britten thans zoo duur te staan komt, onheilen te hebben veroorzaakt, van welken omvang die ook zijn mogten.

Dat in Engeland van lieverlede algemeene ontevredenheid jegens de O. Ind. maatschappij, jegens den goeverneur-generaal, en jegens de Engelsche regering zelve ontstaat, wordt door de nader ontvangen berigten steeds meer begrijpelijk. Dat de O. Indische kompagnie heeft afgedaan, is stellig. Reeds bij den ongestoorden vrede hebben zoowel de staatslieden als de mannen der wetenschap het beheer der Kompagnie, hoezeer door den loop der tijden gewijzigd, onhoudbaar geacht. Na den opstand in Hindostan en na de petitie uit Calcutta ontvangen, is de Kompagnie werkelijk als gevallen. Bij het herstel der orde in Indië is hare opheffing dan ook bijna zeker. — De goeverneur-generaal zal weldra ook moeten teruggeroepen worden; de petitie van de invloedrijkste huizen in Calcutta is hoofdzakelijk ook tegen hem gerigt, en blijkbaar is hij niet de man, om in deze moeijelijke omstandigheden den schepter over Indië te zwaaijen. — Ten slotte: het kabinet zelf wordt beschuldigd nalatig te zijn geweest, en werkelijk verwondert het, dat de regering thans per overlandmail troepen gaat zenden, na dit eerst te hebben geweigerd, toen de oppositie het vroeg. De oppositie had dus dadelijk beter den hagchelijken toestand begrepen, dan de Regering.

Wat de gebeurtenissen in Indië aangaat, Madras beschouwt men nog altijd als geheel rustig en men hoopt, dat het dit zal blijven. Intusschen wordt op sommige plaatsen de drukpers geheel aan banden gelegd, en is zelfs het gebruik verboden van kleine persen, waarop de handelshuizen hunne handelsberigten voor hunne korrespondenten drukten. Dat is weder een uiterste, waarin men zoo ligt vervalt. De volledige drukpersvrijheid moge voor Indië te veel zijn, men bedenke wel, dat die den opstand niet heeft verwekt, maar wel het slechte bestuur, de mishandelingen en vooral de menigte onttroonde vorsten en daardoor misnoegde grooten, die de godsdienst tot leuze hebben weten te bezigen, om de massa's op te winden.

Omtrent Stuttgart blijft de Duitsche pers zeer veel vreezen; de Oostenrijksche bladen vooral zien in die welwillende ontmoeting der beide keizers een gevaar voor Duitschland. Na het gister door ons gezegde, behoeven we heden op deze zaak niet terug te komen. Alleen wordt heden gemeld, dat de Keizers na Zaturdag een feest op het Wilhelmschloss te hebben bijgewoond, Zondag eene gala-voorstelling in den schouwburg zullen bezoeken, en Maandag zullen vertrekken.

Men berigt heden, dat Engeland, geheel met Indië bezig gehouden, en vooral ook na de plaats gehad hebbende verkiezingen in Moldavië, zijne anti-unionistiesche politiek zal laten varen, die eigentlijk geheel in 't voordeel van Oostenrijk loopt. Het Weener hof zou hierdoor zeker zeer worden gedupeerd.

In de Duitsch-Deensche kwestie wacht men nog het antwoord van Kopenhagen, alvorens die zaak voor den Bondsdag te brengen, waar die echter waarschijnlijk wel zal moeten komen.

Het geschil tusschen de Vereen. Staten en Nieuw Grenada schijnt ten slotte geregeld.

Per telegraaf wordt ons uit 's Hage berigt, dat Z. M. de koning den baron *v. Goltstein* heeft benoemd tot voorzitter der Tweede Kamer. Heden zal de Kamer bijeenkomen en de heer *van Goltstein* zijne betrekking aanvaarden.

De benoeming van onzen vertegenwoordiger door Z. M. werd verwacht, na de bijna eenparige wijze, waarop de kamer hem dadelijk tot haren eersten kandidaat had gekozen. Die keuze was eene zeer verdiende hulde aan den man, die in vrij moeijelijke omstandigheden in de vorige zitting eene taak aanvaardde, met eene krachtige, echt grondwettige toespraak, die algemeen bij de weldenkenden diepen indruk maakte, en getuigde van het onpartijdig standpunt, waarop de heer *v. Goltstein* zich wist te plaatsen. Gedurende de zitting heeft hij dat onpartijdig, maar tevens geheel onafhankelijk en standvastig karakter weten te behouden, en, hoe het daarbuiten woelde, en hoe er daar gewroet en zelfs geschimpt werd, met onbezweken ijver bleef onze waardige volksvertegenwoordiger als voorzitter pal staan. Daarmede heeft hij zich eene roemrijke zuil gesticht en wij verheugen ons daarom in de hulde hem door zijne medeleden gebragt, in de erkenning zijner uitstekende bekwaamheden, en in de eer, hem bij vernieuwing door Z. M. den Koning waardig gekeurd.

— Bij Zr. Ms. besluit zijn benoemd: tot kantonregter te Schagen, jhr. mr. *D. van Foreest*, regterplaatsverv. in de arrond.-regtb. te Alkmaar; — en tot subst.-griffier bij de arrond.-regtb. te Middelburg jhr. mr. *A. van Reigersberg Versluijs*, adv. aldaar.

*— Uit Australië heeft men de tijding, dat de Kokos-eilanden door de Engelschen, namens koningin *Victoria*, officieel in bezit zijn genomen, en dat wel op last der kommissarissen van de admiraliteit. Waarschijnlijk zullen de Britten er een depot willen oprigten voor de stoombooten in de rigting van Ceijlon naar Suez. De bezetting van die eilanden door de Engelschen is reeds door onze dagbladen besproken en tegengesproken, omdat de groep Oua-Horn, waarvan de voornaamste zijn het Kokos-eiland, het Verraders-eiland en het eiland Oua, sedert 1680 regtens geheel aan Nederland behoort; men heeft zelfs berigt, dat de goeverneur-generaal van Neêrlandsch Indië tegen de in bezit neming zou hebben geprotesteerd, terwijl van officieuse zijde alles, wat omtrent deze zaak was gemeld, werd ontkend. Nu echter de zaak stellig is, verdient ze eenige nadere aandacht.

In 1608 waarschijnlijk door den Eng. kapitein *Keeling* ontdekt, naar wien de groep ook Keelingeilanden heet, zijn ze later in Nederlandsch bezit gekomen en volgens de traktaten behooren ze althans nu stellig tot de eilanden, waarover de soevereiniteit van Nederland is erkend. In 1823 heeft er zich evenwel een Engelschman *Hare*, met eenige slaven gevestigd; drie jaren later kwam er de heer *Ross*, die, na eenige bezwaren te hebben moeten overwinnen en daarom het eiland te hebben verlaten, er zich ten slotte voor goed nederzette, en er eene soort van kolonie stichtte met de menschen, die *Hare* er vroeger had gebragt. De heer *Ross* is overleden, maar zijne familie woont er nog. De eilanden zijn zeer gezond; de kultuur is zeer bevorderd, het water is vischrijk.

Men moge nu deze eilanden van weinig belang beschouwen, het is hier meer de vraag, of ze niet regtens onder onze Soevereiniteit behooren, en dan kan er geene sprake van wezen, dat onze regering rustig eene in bezitneming zou mogen aanzien, die den schijn zou hebben, alsof het magtige Albion onze Soevereiniteitsregten naar welgevallen kan vertreden. — Deze zaak zal zekerlijk weldra in onze Kamers in behandeling komen; ze is de aandacht der volksvertegenwoordiging overwaard.

*— Uit Amersfoort schrijft men ons van gister: Ter verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in de plaats van jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, zijn, in het hoofdkiesdistrikt Amersfoort, van de 3061 kiesgeregtigden, 1549 opgekomen; van onwaarde waren 32 briefjes; geldige stemmen 1517; volstrekte meerderheid 759. Hebben bekomen de heeren jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck* 601, mr. *A. W. Engelen* 588, *S. A. van Hoogstraten* 202, mr. *W. J. C. van Hasselt* 101 stemmen, terwijl de overigen op onderscheidene personen verdeeld waren. Niemand de volstrekte meerderheid verkregen hebbende, zoo zal er eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren *v. Asch v. Wijck* en *Engelen*.

*— De Kommissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden aan den Koning van eene lijst van drie kandidaten voor het Voorzitterschap dier Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting, is gisteren middag ten 6 ure bij den Koning toegelaten, om zich van hare taak te kwijten. Men verzekert, dat Z. M. den heer *van Goltstein* op nieuw tot Voorzitter heeft benoemd. Men verwacht, dat weldra eene zitting der Kamer zal worden belegd, waarin de Voorzitter zijne betrekking zal aanvaarden en de werkzaamheden zullen kunnen worden voortgezet.

— In het *Hbl.* leest men: Even als in de hoofdstad en in Rotterdam en omliggende plaatsen is geschied, zoo doen ook de eigenaars van elders gelegen wind-korenmolens, op de vroeger door ons medegedeelde gronden, stappen, om spoedige voorziening te krijgen tegen het onregtmatige bezwaar dat hen ten aanzien der grondbelasting sinds lang drukt. Zoo vernemen wij thans, dat ook de windkorenmolenaars te Zaandam, Oostzaan, Koog aan de Zaan, Zaandijk, Wormer, Wormerveer, Kromenie en Assendelft zich eerbiediglijk tot Z. M. den Koning hebben gewend, opdat in het aanstaande belastingjaar deze aangelegenheid naar wet en behooren moge geregeld worden.

*— Met genoegen vernemen wij, dat onze stadgenoot de heer *J. ten Brink*, student in de Theologie aan onze Hoogeschool, de gouden medaille is waardig gekeurd, voor zijne beantwoording op de door de Groninger akademie uitgeschreven Letterkundige prijsvraag, betreffende eene Aesthetische beoordeeling van den dramatieschen arbeid van *G. A. Brederode*.

— Nadat Zondag en Maandag met alle denkbare krachtsinspanning en het aanwenden van de meest gepaste middelen aan het verdere te water laten van Zr. Ms. nieuw gebouwd stoomfregat **Admiraal Evertsen** te Vlissingen was gearbeid, liep Maandag ten 3½ ure dit voortreffelijk gebouwde schip, in het bijzijn van eene groote en belangstellende volksmenigte, waarbij zich ook eenige Sardinische hoofdofficieren der marine bevonden, met vlugheid en geregeld te water. Die Sardiniesche officieren stonden opgetogen over de schoonheid en voortreffelijke orde van het maritieme établissement.

*— Van de aan de najaars-oefeningen deel genomen hebbende troepen uit 's Bosch, zullen in de provincie Utrecht nachtkwartier houden op den 29. dezer te Jutphaas 9 off., 120 minderen en 122 paarden en in de gemeente Houten 8 off., 120 minderen en 122 paarden, die den volgenden dag naar Abcoude en Baambrugge marcheren, ten einde op den 1. Oktober aanstaande te Haarlem in garnizoen terug te keeren.

Op den 1. Oktober aanstaande, zullen almede te

Utrecht aankomen, om in het genot van groot verlof te worden gesteld, uit 's Hertogenbosch 107 miliciens der ligting 1853 en uit Woerden 52 miliciens der ligting 1856, allen onder behoorlijk geleide.

— In de openingsrede, door den voorzitter der Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen, dr. *L. J. F. Janssen*, Zaturdag jl. te Leiden in de algemeene vergadering uitgesproken, werd de vraag behandeld, of het menschelijk geslacht vooruit gaat? Deze rede zal in de werken van genoemde maatschappij worden opgenomen. Volgens het door den algemeenen sekretaris, dr. *C. Sepp*, uitgebragt verslag, was de toestand der maatschappij bloeijend. Een ingezonden prijs-dichtstuk, *Lourens Jansz. Coster*, werd der bekrooning onwaardig gekeurd. Als nieuwe prijsvraag werd uitgeschreven: eene oordeelkundige geschiedenis van den Nederlandschen roman, sedert het begin der 17e eeuw; de beantwoording daarvan is opengesteld tot 1 Jan. 1859. De heeren mr. *J. D.* baron *van Hoëvell* en dr. *W. Bisschop* werden respektievelijk tot voorzitter en sekretaris voor het volgende jaar benoemd.

*— De *Synodale verordeningen op het prediken van kandidaten in de Godgeleerdheid*, aan de provinciale kerkbesturen toegezonden om er hunne konsideratiën op in te winnen, zijn in 7 artikelen vervat. Het 1. staat hun het prediken toe, onder voorwaarde, dat zij kandidaat zijn in de godgeleerdheid, onder eenen der hoogleeraren een voorstel gedaan hebben en zijn van goed zedelijk gedrag. Art. 2 bepaalt, dat zij voor eene gemeente niet mogen optreden, dan in tegenwoordigheid of althans met toestemming van den predikant dier gemeente. Volgens art. 3 mogen in eene gemeente niet meer dan zes predikbeurten in één jaar door kandidaten vervuld worden, tenzij met goedkeuring van den kerkeraad. Art. 4 verbiedt hun het leiden eener openbare godsdienstoefening in eene vakante gemeente en art. 5 de voorlezing der gewone formulieren bij de bediening des Doops en des Avondmaals. Art. 6 spreekt de verpligting der predikanten en der kerkeraden tot inachtneming van bovenstaande bepalingen uit, benevens hunne verantwoordelijkheid deswegens aan het klassikale bestuur. Het laatste artikel eindelijk geeft de straf voor eventuële overtredingen, daarin bestaande, dat de kandidaat, die overtreedt, onbevoegd verklaard wordt tot het doen van eenig kerkelijk voorstel, tot den tijd toe, dat hij als kandidaat tot de H. Dienst zal zijn toegelaten en bij herhaling bovendien voor een half jaar worde afgewezen, wanneer hij zich aanmeldt voor het examen bij het prov. kerkbestuur.

De meesten van deze verordeningen zijn verschillend van die, welke de Synode ten jare 1834 heeft uitgevaardigd. Wijselijk heeft de Synode van dit jaar uit de verordeningen van 1834 niet overgenomen die, welke verbood, dat een kandidaat anders dan in een namiddag-godsdienstoefening, welke niet voorafgegaan was door eene dergelijke, door eenen predikant in den voormiddag gehouden noch ook die, welke den predikant, bij het preeken van den kandidaat tegenwoordig, oplegde den zoogenaamden zegen uit te spreken. Wij hebben dan ook alleen de vraag: of er gewigtige redenen bestaan om den kandidaat, die preekt, de voorlezing der formulieren van Doop en Avondmaal te ontzeggen? en, zoo ja, of de uitdrukking: *gewone* formulieren, de beteekenis heeft, dat de kandidaat wel een ander doopformulier als b. v. dat, hetwelk van wege de Geldersche predikanten-vereeniging ontworpen werd en ook hier en daar gebruikt is, zal mogen voorlezen en dezelfde vrijheid hebben ten aanzien van een avondmaalsformulier, dat hij zelf mogt willen ontwerpen?

*— Uit 's Gravenhage, schrijft men ons van den 23. September:

Wij vernemen, dat in de zaak der zoogenaamde Maleijers, die den 1. Okt. voor het Prov. Geregtshof van Zuid-Holland zal worden behandeld, ter rekwisitie van den prok. gen. bij gemeld hof, 14 getuigen reeds zijn gedagvaard.

— De arrond.-regtbank te 's Hertogenbosch heeft den heer *E. L.*, koopman te Grave, eergister veroordeeld tot eene gevangenisstraf van eene maand, wegens het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen tegen den kantonregter aldaar, bij de uitoefening zijner ambtsbediening.

— Uit 's Gravesande wordt aan het *Handbl.* geschreven: De bijzondere opzigter van het jagtveld in het Nieuwland, *Jan van Dam*, ontdekte in de vorige week, dat verscheidene personen zich aldaar met de jagt bezig hielden. Hij begaf zich te paard naar de jagers, om te onderzoeken of zij tot de jagt bevoegd waren. Toen hij nader bij kwam scheen het hem toe, dat het vreemdelingen waren, vermoedelijk van de schepen, die aan den mond der Maas lagen, [illegible] hij aan den oever eene sloep bespeurde met [illegible] manschappen bezet. Ondanks de overmagt begreep de opzigter zijn pligt te moeten doen en dus de vreemdelingen, welligt met jagtwetten geheel onbekend, niet alleen hunne liefhebberij te beletten, maar zich ook, zoo mogelijk, van het geweer en het geschoten wild meester te moeten maken. Gemakkelijk ging dit evenwel niet, daar de jagers hem niet konden of wilden verstaan en op een afstand, daar zij denkelijk toch vermoeden wat hij voornemens was, telkens bij hun retireren naar de boot hun geladen geweer op hem aanlegden; het werkelijk schieten werd misschien verhinderd, doordien de opzigter zijn best deed, om een der jagers, met wien hij in aanraking kwam, in eene regte lijn tusschen zich en het geweer te houden. Na menige poging en in groot gevaar verkeerende, slaagde hij er in een geladen geweer en het geschoten wild meester te worden, terwijl de geheele troep waarschijnlijk, doordien een tweede persoon tot hulp van den opzigter was toegesneld, zich op de vlugt begaf. De naam van het schip en die van een der jagers doet vermoeden, dat het Engelschen zijn geweest.

*— Uit Sleeuwijk wordt ons dd. 23 September geschreven: *Johannes Meijer*, veldwachter dezer gemeente, heeft dezen zomer in zijn tuin eene proeve genomen, om daarin op hetzelfde stuk grond tweemalen aardappelen te teelen, dat ook volkomen gelukt is; nadat hij het eerste gewas gerooid had, heeft hij de oude poters van dezelfde soort van aardappelen gepoot op St. Jan (24 Junij) en rooit thans zijn tweede gewas aardappelen, die de grootte van drielingen bereikt hebben.

*— Uit Meppel wordt ons geschreven, dd. 23 Sept. De nijvere landman in deze streken is thans dagelijks druk bezig met het aardappelrooijen, dat door schoon weder zeer wordt begunstigd; de verwachting wordt in 't algemeen in dezen niet teleur gesteld. De aardappels zijn over 't algemeen klein van stuk gebleven; doch wat de deugdelijkheid betreft, die is bijna overal vrij naar wensch, daar ze dezen zomer weinig of niet van de ziekte hebben geleden.

— De voorstelling, Maandag avond in den Kon. Zuid-Hollandschen Schouwburg gegeven, ten voordeele van den verwonden machinist *W. Gijzeman* en van de weduwe en weezen van den overledene *J. van Hees*, heeft de som van *f* 419 opgebragt.

— In Hongarije is den 14. het dorp Nagyvecsony bij Vesprien eene prooi der vlammen geworden. Er zijn 74 huizen, 40 boerderijen met den geheelen oogst, de gereformeerde kerk, en de geref. en roomsche kosterswoningen afgebrand.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 23 *Sept.* 0.75 El; + AP. 7.70. Gev. 4 d.
Keulen, 22 " 5 v. 3 d. (5 v. 3 d. Rijnl.)
Gev. 2 duim. Rijnl.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gister heeft de kommissie van redaktie voor het adres van antwoord, bestaande uit de heeren *van Meeuwen*, *van Nispen van Pannerden*, *van Eijsinga* en *'t Hooft van Benthuizen*, haar ontwerp ter tafel gebragt, dat naar de afdeelingen is gezonden, om aldaar te worden onderzocht.

De Kamer heeft als leden der kommissie voor de huishoudelijke aangelegenheden verkozen de heeren: *van Nispen van Pannerden* en *van Beeck Vollenhoven.*

Tot leden der kommissie voor de Stenographie zijn benoemd de heeren: *van Rijckevorsel*, *'t Hooft van Benthuizen* en *Bosch van Drakestein.*.

De eerste Stoomboot.

(Bij anticipatie overgenomen uit het *Ned. Jaarb. der posterijen.* Jaargang 1858.)

Bij de opgave, die dezer dage de *N. Rott. Ct.* gaf omtrent den man, die den eersten spoorweg daarstelde, is het niet onaardig daarnevens te stellen den man, die meer dan dat deed, den man namelijk, die de eerste stoomboot in de vaart bragt, den grooten Amerikaan *Robert Fulton*. Te aardiger is die vermelding daar men eerstdaags het halve eeuwfeest kan vieren, sedert die gewigtige gebeurtenis plaats vond.

In Albany heeft een man, die met *Fulton*, den 4. September 1807, de eerste reis met de eerste stoomboot de Clermont medemaakte, daarvan een berigt gegeven. Die eerste vaart ging van New-York uit de Hudson op. Het bedoelde onopgesmukte berigt laat ik alhier volgen:

"Schrijver dezes woonde toen destijds in New-York en bezocht zeer dikwijls de plaats waar *Fulton* zijne boot bouwde. Het zag er vreemdsoortig uit, en verwekte zoo als alle nieuwe zaken veel nieuwsgierigheid, terwijl het tevens door velen belagchelijk werd gemaakt. Vooral verwonderde men zich toen de boot van stapel geloopen was en de machine er in geplaatst werd. Slechts aan weinigen was toen de werking van de stoommachine bekend en voor het algemeene publiek ging ze door als een raadselachtig geheim. Toen dan ook in New-York bekend gemaakt werd dat de nieuwe boot (4 Sep.), vrijdags morgens vroeg om 6½ uur, afvaren en passagiers naar Albany zoude medenemen, lachtte men spottend, en vraagde men elkander of men zoo dwaas zoude zijn om de aangekondigde reis mede te maken? — Een vriend van schrijver dezes, die gehoord had dat deze dat waagstuk mede ondernemen wilde, hield hem op de straat staande, en vroeg met deelneming en bezorgdheid: "Gij wilt alzoo uw leven met dat ding op het spel zetten? — Ik zeg u, het is de gevaarlijkste waaghalzerij die er is, en uw vader moet zijn gezag gebruiken om u daar van af te houden.

"Toen de Vrijdag morgen kwam, was de werf, waren de huizen, ja zelfs de daken en elk plaatsje, waar men het gezicht op de boot kon hebben, opgevuld met menschen, die gedeeltelijk ingenomen waren met eens anders gevaar.

"Het vaartuig had twaalf slaapplaatsen en deze waren bezet. De vrachtprijs was 7 dollars. De geheele machinerie was zichtbaar en de raders waren geheel onbedekt; de omtrekken er van waren van gegoten ijzer en de assen staken aan beide zijden van het schip verre uit. Het voorste gedeelte der boot was met een dek voorzien, welke tot beschutting voor de ekwipagie diende; het achterste gedeelte was zeer plomp ingerigt voor de passagiers, zijnde de ingang van de kajuit vlak voor den stuurman. Deze regeerde het roer op de eenvoudige wijze van een klein vaartuig. Dikke zwarte rook steeg uit den schoorsteen op, en de stoom siste uit alle slecht sluitende kleppen der machine. *Fulton* bevond zich zelf aan boord, en men hoorde zijne schelle scherpe stem boven het gebrom der menigte en het geruisch van de machine uit. Alles wat hij deed geschiedde met groote zekerheid en vol vertrouwen, zonder eenig regard te slaan op de bezorgdheid van sommigen en den twijfel en spot van anderen. In de geheele scene lag iets eigendommelijks, gelijk de zoete droom eener eerste liefde, die slechts eens in het leven verschijnt, maar ook nooit weder vergeten wordt.

"Eindelijk kwam de afvaartstijd; er was nog iets aan de machine te veranderen en dit gaf oponthoud, zoodat verscheidene passagiers luide, ten aanhoore van *Fulton*, zeiden, dat zij vreesden, dat er van den togt niets zoude komen. *Fulton* antwoordde echter: "Mijne heeren! weest onbezorgd; voor 12 ure zit gij in Albany."

"Toen alles gereed was, werd de machine aan den gang gebragt en de boot verwijderde zich statig en langzaam van de werf. Toen zij midden op de rivier en goed in de vaart was, verhief zich van den oever een hurrah! uit duizende keelen, dat door de voortstoomenden beantwoord werd. — *Fulton* stond op het hoogst gedeelte van het dek, en uit zijne oogen straalde, terwijl hij de menigte overzag, een in wezentlijkheid bovenaardsche glans, dien ik in mijn volgend leven nimmer meer gezien heb. Hij gevoelde, dat het lot, dat het genie, hem voor de eerste maal een tooverstaf in de hand gegeven had, door welks kracht hij iets eenigs, iets groots had daargesteld, en hij stond zwijgend als in de toekomst te zien. Er werd besloten een juist en uitvoerig dagboek over de reis te houden; dit werd na afloop van de reis door alle passagiers onderteekend. Dit dagboek is nog voorhanden.

"Onder weg kwam er een molenaar aan boord, die op het gezicht van de beweging der raders vast en stellig meende, dat het drijvende ding eene soort van beweegbare watermolen was.

"Toen wij te West-Point aankwamen had het geheele garnizoen zich op den oever geschaard en begroette ons met een luid hurrah. In Newbourgh scheen de bevolking van de geheele omstreek op mijlen afstand zamengevloeid te zijn; de gansche heuvelzijde van de stad wemelde van menschen. Alle bootjes waren vol nieuwsgierige menschen. Duizende dames wuifden met de zakdoeken *Fulton* te gemoet, en deze, met zijne hand terug zwaaijende, riep uit, "dat is het schoonste schouwspel mijns levens!"

Fulton stierf den 24. Febr. 1815, na eene korte ongesteldheid, die hij zich bij het opzicht over den aanbouw van het eerste stoomfregat veroorzaakt had. Hij stierf in zoo verre ook wel als slachtoffer van zijn ijver, doch hij genoot de voldoening, die het eenige ware loon is van het genie, de voldoening, die de arme *Sauvage*, uitvinder van eene nieuwe omwenteling in het stoomvaartwezen, de schroefstoommachine, heeft moeten missen. — *Sauvage* toch stierf voor weinige weken, als de *Salomon de Caus* der 19. eeuw, in een krankzinnighuis.

Schiedam, Aug. 1857. HERINGA.

SPANJE.

MADRID, 18 September.

In de laatste dagen heeft men zich alhier met een gerucht vermaakt, dat allezins onwaarschijnlijk is, namentlijk, dat H. M. de koningin aan het kabinet zou hebben toegezegd, dat zij in alles den wensch van hetzelve zou volgen. Dat dit in landszaken het geval kon zijn, is nog mogelijk; doch men meende, dat dit zelfs betrekking zou hebben op de omgeving van H. M.

Volgens mannen van het hof, zou H. M. zelfs

niet de minste toezegging aan hare ministers gedaan hebben, ten minste niet wat hare omgeving aangaat.

Zelfs generaal *Lersundi* zou de zelfvoldoening niet mogen smaken, om zich tot goeverneur van het eiland Cuba benoemd te zien, iets, 't welk reeds door een der officiële dagbladen is bekend gemaakt. Men verzekert zelfs, dat de generaal door H. M. verzocht is naar de Havanna te gaan.

Alles blijft dus bij het oude; enkele personen willen alleen, dat over 14 of 20 dagen, wanneer de ministeriële krisis zal vergeten zijn, generaal *Concha* zal vervangen worden door generaal *Lersundi*, die dan zeker geene redenen kan vinden, om voor die betrekking te bedanken.

Heden verzekerde men, dat maarschalk *Concha*, die zich gedurende eenigen tijd in Andalusië heeft opgehouden, van H. M. de koningin het ontslag van zijn broeder zou gaan aanbieden, als kapitein-generaal van Cuba.

Eerlang beginnen de zittingen der Kortes weder, en men vreest alsdan, dat het ministerie niet bij de meerderheid die ondersteuning zal vinden, die het vroeger genoot.

De markies *de Turgot*, Fransch gezant, heeft dezen avond een groot banket gegeven ter eere van den prins *van Oranje*, die Madrid met zijne Hooge tegenwoordigheid heeft vereerd. Bij dat feest waren de leden van het korps diplomatiek, de president van het Kabinet en de ministers van Staat, en andere hooge ambtenaren uitgenoodigd.

I T A L I E.

PARMA, 18 Sept.

De regering heeft de aanleg van eenen ijzeren spoorweg van Piacenza naar de Sardiniesche grenzen goedgekeurd. Men zal ten spoedigste met de werkzaamheden van die onderneming beginnen, om te gelijk met de Sardiniesche en de Centraal-Italiaansche spoorwegen gereed te zijn.

Langs de kusten der Adriatische zee, tusschen Venitië en de Isonzo, vindt men uitgestrekte onbebouwde landstreken, die voor meer dan duizend jaren, met de rijkdommen des bodems, de voorraadschuren van de Romeinsche legers uitmaakten, doch na verloop des tijds in ongezonde moerassen zijn veranderd. De uitgestrektheid dezer streken wordt op 180,000 hektaren berekend. Berekent men 200 lire per hektar, dan bedraagt dit jaarlijks een verlies van 36 millioen lire. Hoe noodzakelijk en belangrijk zoude het voor Italië zijn, aan deze landstreken te denken, en ze weder in bouwland te herscheppen.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 21 September.

De reis van den keizer naar Berlijn zal tusschen den 15. en 20 Okt. plaats hebben.

De Israëlitische gemeente alhier is aanmerkelijk toegenomen: in 1848 telde zij omtrent 4000 zielen en thans meer dan 30,000. Zij heeft ook een tweeden tempel gebouwd, waartoe zij in 1854 reeds 300,000 fl. bijeen had gebragt. In 1855 heeft zij daartoe een stuk gronds in de Leopoldstad gekocht; thans is de nieuwe tempel in den moorsch-byzantischen stijl gereed, en zal in het voorjaar ingewijd worden. Het gebouw is voor 2000 zit- en 1000 staanplaatsen ingerigt.

— 23 *Sept.* Metall. 5 pCt. 81, Nation. 83; Bank. 965; Credit Anst. $205\frac{1}{2}$; Noord-Bahn akt. $173\frac{1}{4}$; O.-Fr. Spoorw. akt. $232\frac{1}{4}$; Saltzb. Sp. akt. $100\frac{1}{8}$; Lomb. Ven. 96; W. op Lond. 10.12; Zilv. $5\frac{1}{4}$, G. 8.

TRIEST, 19 September.

Het Napelsche fregat Veloce, hebbende aan boord 230 man en 8 kanonnen, is van Napels alhier aangekomen en heeft het anker op onze reede geworpen. Het komt de gemalin van don *Sebastiaan* afhalen, die zeer lijdende is aan eene borstkwaal, en van Baden komt, om den winter in Italië door te brengen.

De prins *de Joinville* is van Venetie alhier aangekomen.

Uit Alexandria schrijft men van den 11. Sept. dat de Onderkoning van Egypte eene ligting van 10,000 man had bevolen, in de verwachting, dat in Konstantinopel een ministeriëlen krisis op handen was, die gevolgen kon hebben; doch dat, daar die storm voorbij getrokken is, de ligting wel achter wege zou blijven.

BERLIJN, 22 September.

De koning en de koningin zijn heden van Potsdam naar Muskau vertrokken, alwaar zij eenigen tijd bij den prins en de prinses *Frederik der Nederlanden* zullen vertoeven.

FRANKFORT, 22 September.

De keizer van Rusland bevindt zich sedert eenige dagen te Darmstadt. De president van den Duitschen Bondsdag, graaf *Rechberg*, en de Pruissiesche gezant bij den Bondsdag, baron *v. Bismarck*, hebben eergisteren hunne opwachting bij den keizer aldaar gemaakt en zijn bij Z. M. ter tafel genoodigd. De Fransche gezant bij den Bondsdag, graaf *de Montessuij*, is gisteren ook naar Darmstadt vertrokken.

E N G E L A N D.

LONDEN, 22 September.

De oppositiebladen, en daaronder vooral de *Daily News*, gaan voort met aller ongelukkigste tijdingen uit Indië mede te deelen. Het blad zegt, dat door den opstand van Dinapore, gevolgd door die van Gayah, Stergotty, Patna en Benarès, de wegen naar Noord Indië bepaald zijn afgesneden, en dat het afbreken van de gemeenschap tusschen Calcutta en het binnenland voor het vervolg allerrampzaligst kan worden. Op alle punten van het binnenland trachten de Europeanen in kleine detachementen zich nog tegen de muiters te handhaven; maar tegen de groote overmagt zullen ze niet bestand zijn, en dan wachten ons nog onheilspellende berigten uit Indië. Wat het ergste in deze is, is dat eene dwaasheid van den goeverneur-generaal onzen toestand in die streken zoozeer heeft verergerd. Bij de eerste moeijelijkheden heeft de met ons bevriende *Jung Behadoor* (gister door ons *Behauder* genaamd) aan den resident van Catmandoo 3,000 Ghoorkas aangeboden ter ondersteuning. Deze nam dit aanbod aan; maar lord *Canning* meende, dat de resident zijne magt in deze was te buiten gegaan, en hij sloeg dus de hulp af, die moest terugtrekken. Was die magt echter gebruikt, men had dan dadelijk de muiters van Segowly kunnen bestrijden, de beweging tegen Lucknow kunnen afkeeren, zelfs Cawnpore welligt behouden, en honderden Britten waren gespaard gebleven. *Jung Behadoor* moet dan ook dadelijk, toen hij berigt van het gebeurde ontving, uitgeroepen hebben: „denkt Engeland met zulk een goeverneur Indië te behouden!"

Hoe men trouwens over den goeverneur te Calcutta denkt, blijkt uit het gebeurde aldaar, waar eene meeting is gehouden, naar men reeds weet, om eene petitie op te maken tegen het slechte bestuur, dat door zijne nalatigheid den opstand overal heeft doen veld winnen. De kompagnie heeft trouwens noch geschikte mannen, noch geld, noch krediet. De petitionarissen verzoeken dus dat Indië onder het geregeld bewind van Engeland kome. — Deze geheele demonstratie is eigenlijk alleen tegen den goevernenr gemunt, van wien trouwens de ministeriële pers zelfs heeft gezegd, dat de man, die in tijd van vrede welligt zeer geschikt kan wezen als opperbestierder, in oorlogstijden niet kan voldoen.

Nena Sahib heeft in zijne proklamatie aan het volk bekend gemaakt, dat er uit Engeland bevel was gekomen, om Indië tot een Christen land te maken, waartoe men slechts 50,000 Hindoes had te dooden, ten einde de geheele bevolking te bedwingen. Engeland had met dat doel een leger naar Indië gezonden. De pacha van Egijpte had echter op last des Sultans dat leger overvallen en vernietigd. De goeverneur-generaal van Indië had intusschen zijne maatregelen genomen en de patronen met vet doen vervaardigen, om de Hindoes in het leger van hunne kaste zonder hun weten te doen vervallen. Dit was ontdekt, en van daar de opstand, die niet te bedwingen was, omdat de Voorzienigheid de krijgsmagt vernietigd heeft, die Brittanje had willen bezigen tot doordrijven van zijn opzet.

Deze geschiedenis vindt natuurlijk geloof bij de Indianen.

— 23 *Sept.* Gec. $90\frac{1}{4}$; Sp. $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; Rusl. 5 pCt. 109; $4\frac{1}{2}$ pCt. $98\frac{1}{2}$; Holl. 4 pCt. 100; $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $78\frac{1}{2}$; Sard. 5 pCt. $89\frac{1}{2}$; Mex. $21\frac{1}{8}$.

F R A N K R I J K.

PARIJS, 22 September.

De Russische ambassadeur alhier, graaf *v. Kisseleff*, is heden van hier naar Stuttgart vertrokken, werwaarts hij door zijn keizer is geroepen.

De keizer heeft heden het kamp bij Chalons verlaten en wordt morgen te Straatsburg verwacht, alwaar zijne komst door een salvo van 101 kanonschoten en door het gelui van al de klokken zal aangekondigd worden.

Door het vertrek des keizers is de terugkomst van prins *Jerôme* uit Havre verhaast; de prins zal bij de afwezigheid des keizers den ministerraad voorzitten, maar daartoe telkens van Meudon naar de Tuileriën gaan, terwijl de keizer de ministers op zijn verblijf doet komen. — De keizerin wordt tegen het einde der maand te St. Cloud verwacht.

In het Spaansch Mexikaansche geschil is thans de Fransch-Britsche bemiddeling stellig aangenomen. Men berigt, dat in deze zaak eene konferentie te Londen zal gehouden worden.

Wij hebben berigten uit China van den 28. Julij. Het Fransche fregat Virginie, de vlag van den schout bij nacht *Guerin* voerende, had Hong-Kong verlaten, om zich naar Manilla en van daar naar Frankrijk te begeven. De Fransche stoomkorvet Primauguet en de Fusee lagen te Hong-Kong nog op de reede.

De Amerikaansche korvet de Levant had op het eiland Formosa een dorp in brand geschoten, dat door roovers bewoond werd, die een Amerikaanschen koopvaarder hadden geplunderd.

De dood heeft hier weder een offer geëischt, onder de mannen die in 1848 de aandacht hebben gewekt, en ditmaal een van die demokraten, die de algemeene achting, die hij na zijn val heeft blijven genieten, ook ten volle verdiende. De heer *Daniele Manin*, een der roemrijke strijders voor de Italiaansche onafhankelijkheid, is heden morgen alhier aan eene hartkwaal overleden. Sinds zijne komst in Frankrijk had hij allerlei rampen te torschen, die zijn gestel meer ondermijnden, dan de strijd op het staatstooneel het zouden hebben kunnen doen, eerst zijne vrouw verliezende en daarna zijne geliefde dochter, waarvan zijn vriend, *Ary Scheffer* een zoo heerlijk portret schilderde. *Manin* had het doorzigt van een praktiesch staatsman en tevens al de geniale geestdrift, die er noodig is, om een bewegingsvol, opgewonden en zeer ontvankelijk volk te leiden, en het, als te Venetië, heldhaftig te doen bezwijken, als het zwichten moet. *Manin* organiseerde en voltooide de omwenteling van Venetië, op zulk eene stelselmatige, bijna wettelijke wijze, dat hij, beroemd advokaat, de Oostenrijksche gezaghebbers, en daaronder graaf *Zichy*, als noopte, de handelingen van het revolutionnair bestuur goed te keuren. Bovenal wilde hij het *Italia fara da se* in zijne ware beteekenis doen begrijpen; hij verlangde de onafhankelijkheid van Italië boven alles, zonder te vragen of een eenig vorst, eene federatie of eene republiek die zou vestigen. Door de achting van velen, door de vrees van allen aan het hoofd van Venetie geplaatst, gaf hij daarom dadelijk het bewind over aan de Piemontesche kommissarissen, toen die zich aanmeldden, en nam hij het bestuur weder op zich, toen de Italiaansche zaak op nieuw verloren was, en er niets overbleef dan met eere te vallen, en daardoor den Italiaanschen naam door eene schoone verdediging op te beuren. — Naar Frankrijk gebannen, heeft hij daar niet aan de dwaze kuiperijen van eenige opgewonden demokraten zich willen aansluiten, en eene gematigdheid betoond, die bij vele ballingen misnoegen baarde, maar algemeen hem de achting deden verdienen van hen, die in het lot van Italië belang stellen.

Het kamp van Chalons geeft eene levendigheid aan die landstreek, die te meer toeneemt, omdat de keizer zijn plan heeft geopenbaard, om er een vast kamp te vormen. Er zijn reeds verscheiden personen in den omtrek, die zeer goede zaken hebben gemaakt. Alles is er trouwens vreesselijk duur, en de verkoopers varen daar goed bij.

Het departement de l'Ardèche is door 36 uren stortregens en daarop gevolgden storm zóó door water overstelpt, dat een aantal gemeenten er niet alleen op allerjammerlijkste wijze door hebben geleden, maar dat men vreest, dat het water, dat huizen, fabrieken en kerken heeft medegesleept, ook vele slagtoffers heeft gemaakt. De schade is enorm; men berekent die in het departement alleen op 8 à 10 millioen franks, en men ducht, dat er niet veel minder dan 100 menschenlevens zullen bij verloren zijn. Dat is echter niet juist op te maken, dan nadat het water zal zijn verdwenen, en de stroomen binnen hunne oevers zijn teruggekeerd.

PARIJS, Woensdag 23 September.

De *Moniteur* deelt mede, dat de vaart tusschen Frankrijk en Brazilië is toegestaan aan eene maatschappij der Messageries imperiales voor den tijd van 20 jaren, met eene jaarlijksche toelage van 4,700,000 franks.

Uit Stuttgart hebben wij per telegraaf tijding van heden. Keizer *Alexander* zal er Donderdag avond en keizer *Napoleon* Vrijdag morgen aankomen. Zaturdag zal de paardenstoeterij te Hohenheim worden bezocht en eene soirée worden bijgewoond op het Wilhelms-slot, waarvan de tuinen prachtig verlicht zullen zijn. Er zal groot diner bij den koning en des avonds eene soirée bij de kroonprinses zijn. De feesten zullen Zondag eindigen met een groot diner ten hove en gala-voorstelling in den schouwburg. De beide keizers zullen Maandag weder vertrekken.

— 23 *Sept.* Rente kont $4\frac{1}{2}$ pCt. 91,75; op tijd 3 pCt. 67.30; Fr.-Oost. Spw. 650; Sp. 3 pCt. $37\frac{5}{8}$.

B E L G I E.

BRUSSEL, 23 September.

Het is de eerste dag der Septemberfeesten. Worden die echter gehouden of niet, zou men zich moeten afvragen, en men vraagt dat met verwondering, nadat gedurende 25 jaar de Sept.-feesten hier met zoo veel luister zijn gevierd. Ja, klinkt het antwoord, als men op de enkele vlaggen ziet, hier en daar ontrold, ja, als men op de hoeken der straten eene soort van bedelaars ziet, die u voor een stuiver de programma's aanbieden van de feesten, officiële programma's, onderteekend door den Burgemeester. Maar overigens geene feestvierende gezigten, geen stroom van vreemdelingen en landlieden; in een woord, er is feest, het is officieel aangekondigd, maar er is slechts eene schaduw van een feest. — Intusschen is de dienst voor de in 1830 gesneuvelden als altijd met plegtigheid in de St. Gudule gevierd.

De koning zal den 10. of 12. Oktober alhier van zijne reis wederkeeren.

Sept.	GEHUWD.	
16	J. Haspels en C. M. Callenbach.	Nijkerk.
18	E. A. R. L. v. Hoevell en D. C. M. Lenting.	Groningen.
16	J. M. Piepers en S. H. de Kempenaer.	's Hage.
16	C. M. v. Putter en M. J. C. Schumm.	Z. Bommel.
17	F. J. Tollens en S. E. Gaumont.	Rijswijk.
18	W. van Uije en J. G. Jansen.	Middelburg.
	BEVALLEN.	
17	H. L. Boumeester geb. Fabricius, dochter.	Arnhem.
20	C. A. v. d. Brandeler geb. Schorer, z.	Dordrecht.
19	E. Brat geb. Timmer, dochter.	Oostzaan.
21	J. J. Beelenkamp geb. Verboon, dochter.	Amsterdam.
18	S. H. Collot D' Escurij geb. Beekman, z.	's Hage.
21	J. C. Jurjens geb. von Gebaner, doode d.	Amsterdam.
19	J Kniphorst geb. Kuurman, zoon.	Meppel.
17	E. A. Leupen geb. Slot, dochter.	Haarlem.
20	L. C. v. Langeveld geb. v. Vooren, d.	Rotterdam.
17	H. E. Meihuizen geb. Boersema, dochter.	Winschoten.
19	P. L. v. d. Meulen geb. Pieterse, 2 zoons.	Amsterdam.
18	H. M. Oolgaardt geb. Roos, dochter.	Sneek.
21	E. Overhoff geb. v. Assendelft Coningh, d.	Amsterdam.
17	E. M. C. Schlencker geb. v. d. Krab, z.	Amsterdam.
20	J. Schillemans geb. v. d. Monde, zoon.	Dordrecht.
17	A. L. Toxopeus geb. Hoeksema, dochter.	Appingad.
17	J. Vonk geb. van de Velde, zoon.	Alkmaar.
20	H. J. de Vrij geb. Rodenburg, zoon.	Dordrecht.
18	C. Visser geb. Baan, zoon.	Giessendam.
19	E. F. Voute geb. Certon, dochter.	Amsterdam.
18	M. E. G. Wichers geb. de Jongh, d.	Groningen.
16	H. Zomerdijk geb. Lugies, dochter.	Groningen.
20	C. C. van Zeggelen geb. van Staden, z.	's Hage.
	OVERLEDEN.	
18	*Mej.* J. v. Breemen, 38 j.	Haarlem.
17	B. P. Engelber v. Benervoorde, 63 j.	Amsterdam.
18	*Mevr.* A. Blok geb. van 't Kruis.	Breda.
19	*Mevr.* A. M. v. Bronkhorst geb. Bracke, 24 j.	Amsterdam.
20	A. H. van Campen, dochter.	Arnhem.
16	*Mevr.* C. D. Dobbelaar geb. Cuperus.	Middelburg.
17	C. A. Heijdanus, dochter.	Weesp.
20	C. P. Haak, zoon.	Amsterdam.
20	J. H. Hermes, 79 j.	Amsterdam.
19	*Mevr.* C. W. P. Huijgens geb. v. Waning, 41 j.	Breda.
19	A. M. W. v. Hemert tot Dingshof, d.	's Bosch.
17	H. M. Hassink, 41 j.	Kampen.
18	J. Kock, 73 j.	Groningen.
19	A. C. W. Lowe dochter, 18 j.	Amsterdam.
20	J. Moens, zoon.	Edam.
17	C. F. Meijer, zoon.	Groningen.
18	M. A. Maini, 18 j.	Amsterdam.
18	C. C. F. H. Marches, dochter.	Arnhem.
18	*Mej.* M. Mannourij, 62 j.	Amsterdam.
20	T. Oosterloo, 59 j.	Dockum.
19	*Mej.* J. A. Roest, 67 j.	's Hage.
18	J. P. Starkloff, 48 j.	Amsterdam.
17	*Mevr.* v. Stam geb. Groot, 86 j.	Zaandam.
17	*Mevr.* A. Visscher geb. Mooij, 71 j.	Amsterdam.
17	J. Wenholt.	Alkmaar.
20	*Mevr.* C. E. Wolters geb. Storm, 55 j.	Leijden.
21	J. Zuurdeeg, 74 j.	Leijden.

ADVERTENTIEN

*** Heden overleed tot onze droefheid onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw GIJSBERTJE VAN MAANEN, Weduwe den Heer MATTHIJS VAN GEYTENBEEK, in den gezegenden ouderdom van ruim 86 jaren.

Woudenberg, 16 Sept. 1857. O. W. VAN GEYTENBEEK.

Uit aller naam.

Eenige kennisgeving aan vrienden en bekenden.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, mijne geliefde Echtgenoote, MARIA ANTONIA CATHARINA TRUFFINO, in den ouderdom van 43 jaren.

Utrecht, 21 Sept. 1857. S. P. C. KOENE.

*** Voor de zoo talrijke als treffende bewijzen van deelneming, gedurende de ziekte en bij het overlijden ondervonden van onzen waarden Vader en Behuwdvader den Heer C. R. VAN DER STAR, betuigen wij onzen opregten dank.

J. H. VAN DER STAR.

Uit aller naam.

SOIRÉE

*** door de familie **RHONNE**, op Donderdag, Zaturdag en Zondag den 24., 26. en 27. dezer, bij W. C. VAN NUUS.

Aanvang ten half 8 ure.

INSRUMENTAAL en VOCAAL LIEFHEBBERS CONCERT SYMPHONIA.

(8 CONCERTEN — f 4.—)

*** Zij, die bij dit gezelschap wenschen te worden voorgesteld, hetzij als *werkend* of wel als *niet werkend* lid, gelieven daartoe *schriftelijk* kennis te geven aan de HH. Directeuren K. A. CRAEYVANGER en H. J. DAHMEN, den Hr. Secretaris F. D. SPRENGER (Steenweg ten huize der gez. HUYBERTZ) of aan den penningmeester

HERMAN VISSCHER.

(*Smeebrug B.* 44.)

*** **G. VAN BOVEN**, Mr. Smid, vraagt terstond een KNECHT of JONG GEZEL, mits kagchelwerk verstaande.

*** **Morgen wordt de nieuwe naar de laatste opgaven gewijzigde druk uitgegeven van**

De REIZIGER,

en algemeen bij den Boekhandel verkrijgbaar gesteld. Dit zoo gemakkelijke Boekje kan in zakportefeuilles en porte-monnaie's worden gedragen, en bevat alles wat men wenschen kan, om het vervoer door ons Rijk te kennen, in verband met het Buitenland.

Het bevat 1º de volledige **gewijzigde diensten** van den Rijn-Spoorweg, en de pas uitgegeven **Winterdienst** van den Hollandschen Spoorweg, de diensten van den Hollandsch-Belgieschen en van den Aken-Maastrichtschen Spoorweg, allen in verband met de Belgiesche en Duitsche Spoorwegen en gedeeltelijk met de Fransche.

2º Eene geheele opgave van de **Winter-** of **gewijzigde diensten** der Nederlandsche Stoombooten, tevens in verband met het Buitenland.

Alom verkrijgbaar voor **5 centen.**

*** **Men verlangt** tegen primo October aanstaande, iemand in den kost, waarbij het bewasschen, enz., gerekend wordt; verder nog het gebruik van vrije kamer, tegen matigen prijs. Brieven *franco* lett. O. P. aan het Bureau dezer Courant.

LA ROYALE BELGE.

*** Maatschappij van verzekeringen op het leven, ingeval van overlijden, tijdelijke verzekeringen; verzekeringen van allerlei aard en combinatiën; van overleving; lijfrenten, zoo dadelijk ingaande als uitgestelde.

COMPAGNIE BELGE DES RENTIERS RÉUNIS.

Deze Maatschappij vormt en bestuurt kassen van vereenigingen van overleving tot verkrijging van kapitalen, door jaarlijksche stortingen, toevoeging van zamengestelden intrest en aandeelen der overleden deelnemers.

De waarborgen en voordeelen dezer beide Maatschappijen worden genoegzaam bevestigd door een cijfer van inschrijvingen van meer dan 25 millioenen francs, na een bestaan van 4 jaren.

President van den raad van administratie: *Mercier*, Minister van Financien.

President van het Comité van Kommissarissen: Baron *Osy*, Lid van de Kamer.

President van het Comité van Toezigt: *Malou*, Lid der Kamer.

Directeur: de heer *Langrand Dumonceau.*

Correspondenten de Heeren: *C. A. van Teylingen*, buiten de Wittevrouwenpoort en *C. M. van Ryn*, Servetsteeg te Utrecht,

W. van der Linden, te Wijk bij Duurstede,

J. Perk Jr., te Hilversum,

M. J. van Essen, te Amersfoort.

J. LAMAIRE, Hoofd-Agent,
Drift, Lett. G. No. 328

Tot plaatsing van Correspondenten buiten zijn er nog vacatures.

*** Voor eenigen tijd ontving ik de boodschap, dat ik een welgesteld landbouwer, S. te L., een GOLDBERGER'S KETTING moest sturen; weinige dagen daarna, kwam de man bij mij, en vertelde mij dat hij van zijne kwaal, zinkings in het hoofd, geheel genezen was.

Appingadam, 15 Julij 1857. S. RITSEMA.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezigtspijn. zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **Goldberger's Kettingen** genezen.

Zij kosten *f* 1.80—2.70—3.60—5.40.

OORMAGNETEN *f* 1.80 het paar.

Amsterdam, Verkoophuis,	Utrecht, *L.J.R.Bosch* Lijnm.
Amersfoort, *A. H. v. Rayven.*	„ *P. J. Huinck* „
„ Gebr. *Bruning.*	Vianen, *M. A. Verkerk.*
Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*	Wijk bij Duurst., Wed. *C.Zorn.*
Utrecht, *T.Uhlenbroek* Bakkerb	En in de bekende Dépôts in
„ „ Choorstr.	de andere steden

*** De Gebroeders VAN CLEEF te *'s Gravenhage*, hebben verzonden:

Antwoord aan Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, door Mr. GROEN VAN PRINSTERER . . . . . f —,40

EEN NIEUWE ROMAN

VAN

J. HOEK,

verschijnt op heden bij S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, onder den titel van

BERNARD ROBELIUS.

2 deelen, gr. 8vo met vignetten. Prijs *f* 7,20.

☞ Nog eenige Exempl. zijn bij genoemden Uitgever van des Schrijvers veel gezochte werken te bekomen:

I. MINA en BETSY. *Tweede Druk.* Met eene staalgravure. Prijs *f* 1,60. gebonden *f* 1,90.

II. DE FAMILIE PLOEGERS, 2 deelen in gr. 8vo, met vignetten . . . . *f* 7,20.

III. UIT HET DAGELIJKSCHE LEVEN. Met eene Plaat, gebonden . . . . *f* 1,90.

IV. DE GODSDIENST IN HET LEVEN, voorgesteld in Novellen, 2 dln., met staalgravure. Prijs *f* 3,20, gebonden *f* 3,80.

Christelijke Bibliotheek.

*** De Christelijke Bibliotheek, door de zoo welwillende bijdragen en abonnementen van meergegoeden, heeft zich in den laatsten jaarkring in staat bevonden, het gratis abonnement aan minvermogenden lezers te kunnen doen voortduren. Ook de gelegenheid om aan het lokaal zelve, achter Klarenburg No. 211 de tijdschriften te kunnen lezen blijft bestaan, slechts met deze wijziging dat, in plaats van de vroeger vastgestelde dagen, van heden af, **alle zondag avonden**, van 7 tot 9 ure, de hieronderstaande bladen in eene behoorlijk verlichte en verwarmde kamer, zoodra het koudere saizoen dit laatste zal vorderen, te lezen zullen zijn, te weten: De Vereeniging, Christelijke stemmen — Boekzaal met het annex Kerk.-Nieuwsblad, — Geloof, hoop en liefde, — Christelijke Verzamelaar, — Christus ons leven — De Heraut — Kerkelijke Courant — Een Heer, één Geest en Geloof — Volks Magazijn. — Berigten aangaande Gods rijk op aarde — Ernst en Vrede.

De op de Bibliotheek geabonneerden hebben des avonds kosteloozen toegang; de niet geabonn. tegen betaling van 3 centen per avond of *f* 1,50 per jaar.

233. Staats-Loterij.

Vijfde klase. 6e Lijst.

No. 13007, 15252 en 18498 ieder *f* 1000.

Marktberigten.

Amsterdam, 23 Sept. Tarwe stil; 129 ℔ b. Pool. *f* 370; 125 ℔ dito *f* 330; 133 ℔ n. Gelder. *f* 350. Rogge tot vorige prijzen verkocht, 123 ℔ Pruis. *f* 214; 118 ℔ Petersburg *f* 195. Voor Boekweit bestond geene vraag. — De stemming flaauw.

Schiedam, 22 Sept. Granen. Verkocht. Rogge: 140 ℔ Kunda *f* 242 6/w., *f* 243 3/m.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 21,25. Jenever id. *f* 26,75. Amsterd. proef *f* 28,00, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,90 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind-rigt.	kr N. ℔	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
23	2	zo.	3.5	766.12	65.3	+ 2.0	0.78	0	Helder.
	10	ozo.	2.5	65.67	53.1	— 1.8	0.64	0	Idem.
24	8	zo.	8.0	63.41	52.9	— 4.0	0.68	0	Ligt bewolkt.

AMSTERDAM 23 September 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2 pCt.	63 5/8	63 11/16	63 11/16
dito dito	3 „	77		
dito dito	4 „	97 1/16		
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2 „	91 1/8		
Handelmaatschappij .	4 1/2 „	149 1/2	150	149 3/4
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2 pCt.	52 1/4		
SPANJE.				
Obligatien	1 1/2 pCt.	25 1/8		
Oblig.	3 „	41 15/16	42	
Binnenl. Schuld . . .	3 „	37 3/8	37 7/16	
PORTUGAL.				
Obligatien	3 pCt.	45 1/8	45 1/4	45 1/8
dito 1856.	3 „	44 1/2		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 „	105	105 1/8	105
Obligat. 1828 & 1829	5 „	104 1/8		
Certifikaten 1840. . .	4 „	86 1/8	86 1/4	86 1/8
Cert. bij *Stieglitz* . .	4 „	86		
dito 5e Serie	5 „	100 1/16		
dito 1855 6e Serie. .	5 „	101 1/16		
dito Adm. te Lond.	4 1/2 „	96		
Cert. van Assign. .	6 „	67 3/4		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		153 1/2	154	
Obligatien	4 pCt.	80 1/8		
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.*	4 pCt.	61		
Oblig. Metaliek . . .	5 „	73 3/16	73 5/16	73 5/16
Oblig. Rente Am . .	5 „	85 3/8	85 1/2	85 7/16
dito dito Nat. 1854.	5 „	75 1/4	75 9/16	75 7/16
dito dito	2 1/2 „	38 1/8	38 3/16	
BRAZILIE.				
Geld. 1824, £ 100. .	5 pCt.	98		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855. .	1 „	13 7/8		
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 1/2 „	28 1/4	28 3/8	
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4 „	19 1/8	20	
Mexiko. Obl.	„	20 1/16	20 3/16	
N.-Am. Illin. Spw. Aand.		100		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 „	85 1/2	86	85 3/4

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.